



Monumentnummer*: 522990

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 22 april 2002
Kadaster deel/nr 82965/65

Woonplaats* Nijmegen
Gemeente* Nijmegen
Provincie* Gelderland

Locatiennaam Nijmegen
Locatieomschrijving Groenewoud

Kadastrale gemeente* Hatert
Sectie* B
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 2461

Omschrijving**

Inleiding

Vrijstaande VILLA 'Oud-Mariënboom', gelegen in een ruime tuin met enkele monumentale bomen aan de westzijde van de Groesbeekseweg.

De geschiedenis van het perceel waarop dit pand is gebouwd, Marienboemken, gaat terug tot tenminste 1538. Vermoedelijk stond er een kapel van het Nijmeegs Broederconvent, die in 1605 is afgebroken. Tenminste vanaf het midden van de 17de eeuw stond op het perceel een huis, een bouwhof. In 1774 wordt het een buitengoed genoemd. Het huidige huis zou zijn gebouwd in 1822, vermoedelijk door A.M.V.S. Baronesse van Neukirchen - Nievenheim, die in 1830 overleed. Afgaande op het huidige uiterlijk moet het huis ingrijpend zijn gewijzigd rond 1875. Het heeft toen een uiterlijk gekregen, dat wat betreft bouwstijl invloeden vertoont van het neoclassicisme en het eclecticisme. Rond 1903 werd het pand door de heer Ditmar Jansen geëxploiteerd als hotel. Deze functie ging over op het naastgelegen pand 'Mariënboom', nadat dit in 1909-1910 was gebouwd. De villa kreeg toen de naam 'Oud-Mariënboom' en werd weer ingericht als woonhuis.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



Het in baksteen gemetselde, geheel gepleisterde pand is opgetrokken op rechthoekige grondslag en telt twee bouwlagen onder een met gesmoorde verbeterde Hollandse pannen gedekt afgeplat schilddak. Op het dak prijkt een klokketorentje met achthoekige opengewerkte klokkestoel en zinken ingesnoerde naaldspits, eindigend in een piron. De achtergevel bevat een L-vormige uitbouw onder een schilddak.

De huidige plint in schoon metselwerk is in deze eeuw toegevoegd. Alle gevels worden afgesloten met een hoofdgestel met een gepleisterde gereduceerde architraaf, vlak fries en een houten kroonlijst waarachter een bakgoot. Vrijwel alle gevelopeningen hebben een getoogd bovenlicht en zonnerakken of persiennes.

De symmetrisch ingedeelde VOORGEVEL bevat een middenrisaliet met in het midden op de begane grond de hoofdentree met houten paneeldeur met twee glaspanelen achter een deurrooster van siersmeedwerk. De panelen hebben sterk geprofileerde omlijstingen. Boven de deur een enkelruits bovenlicht bezet met meerkleurig glas-in-lood. Het glas-in-lood is ontworpen door Heymans uit Nijmegen en dateert uit 1958. Afgebeeld worden radiatoren en verwarmingsketels, wat verwijst naar het installatieadviesbureau van de opdrachtgever, dhr. J. de Kloet. Het pleisterwerk naast de ingang bevat in het risaliet schijnvoegen. Boven de entree bevindt zich een balkon met balustrade met gedraaide balusters, rustend op rijk geprofileerde consoles. Het balkon is toegankelijk via een 2-ruits stolpdeur met enkelruits bovenlicht. De gevelvlakken links en rechts hebben op de begane grond elk twee T-vensters en op de verdieping twee 2-ruits stolpvensters met enkelruits bovenlicht. Boven het risaliet een half rond afgesloten dakkapel met venster met gewijzigde indeling.

De LINKER ZIJEVEL bevat rechts een rislarend gedeelte met op de begane grond een vernieuwde serre. Links een kruisvenster. De verdieping heeft rechts een venster met gewijzigde indeling en links een 2-ruits stolpvenster met enkelruits bovenlicht. Het risaliet heeft een aangekapt schilddak. Het dak bevat twee niet oorspronkelijke dakkapellen. De linker zijgevel van de uitbouw bevat rechts een deur en in het midden een klein enkelruits venster.

De ACHTERGEVEL is vrijwel geheel blind en bevat slechts op de verdieping links een vermoedelijk later toegevoegd enkelruits venster. De uitbouw heeft drie kleine enkelruits vensters.

De RECHTER ZIJEVEL bevat links een risaliet met op de begane grond een serre met afgeschuinde hoeken. De serre bevat grote enkelruits glaspanelen met elk een 4-ruits bovenlicht bezet met niet gekleurd kathedraalglas. Boven de serre een balkon met eenvoudige balustrade, toegankelijk via een 2-ruits stolpdeur met enkelruits bovenlicht en zonnerakken. Rechts heeft de gevel op de begane grond een tweelicht met enkelruits ramen en op de verdieping een 2-ruits stolpvenster met enkelruits bovenlicht. De bovendorpel van het venster op de begane grond bevat eenvoudig snijwerk met een cirkelmotief. Het dakvlak heeft een half rond afgesloten dakvlak met venster met gewijzigde indeling.

Het INTERIEUR is vooral op de begane grond bewaard gebleven en daar ook vrij rijk. De vensters bevatten deels draailuiken, deels schuifluiken. De toegang tot de serres bevat dubbele schuifdeuren met en zonder glas. De hal heeft onder meer een marmeren vloer, tochtdeuren met geslepen glas in een florale voorstelling en wanden met gepleisterde vakken met in de hoeken rozetten. De vertrekken hebben stucplafonds met midden- en hoekornamenten. De trap heeft gietijzeren balusters en een rijk gesneden trappaal.

Waardering

Villa uit ca. 1875 met vermoedelijk oudere kern uit 1822 in een stijl beïnvloed door het neoclassicisme en het eclecticisme.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



- Van architectuurhistorische waarde als goed en vrij gaaf bewaard gebleven voorbeeld van een villa met ornamentiek beïnvloed door het neoclassicisme en het eclecticisme. Het pand valt op door hoogwaardige esthetische kwaliteiten, zoals het geavanceerde materiaalgebruik en de rijke ornamentiek. Karakteristiek zijn onder meer de ornamentiek rond de entree en de interieuronderdelen. Er is sprake van een ensemblewaarde als onderdeel van de villabebouwing langs de Groesbeekseweg, waarbinnen het pand behoort tot de omstreeks 1900 gangbare villatypen, welke samen met de oudere en later typen en stijlen goed de ontwikkeling van de villabouw weergeven.
- Van stedenbouwkundige waarde door de laag gelegen situering aan de Groesbeekseweg. De weg bezit hier nog een in vrij gave staat bewaard, zij het beperkt bestand aan historische huizen, die tezamen met de vele particuliere en openbare groenelementen een aantrekkelijk, waardevol straatbeeld vormen.
- Van cultuurhistorische waarde als herkenbaar element uit een maatschappelijke ontwikkeling. Het pand is gebouwd als huisvesting van de nieuwe en kapitaalkrachtige stedelijke elite, die zich bij voorkeur vestigde in kapitale villa's langs de uitvalswegen van het 19de eeuwse Nijmegen.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument